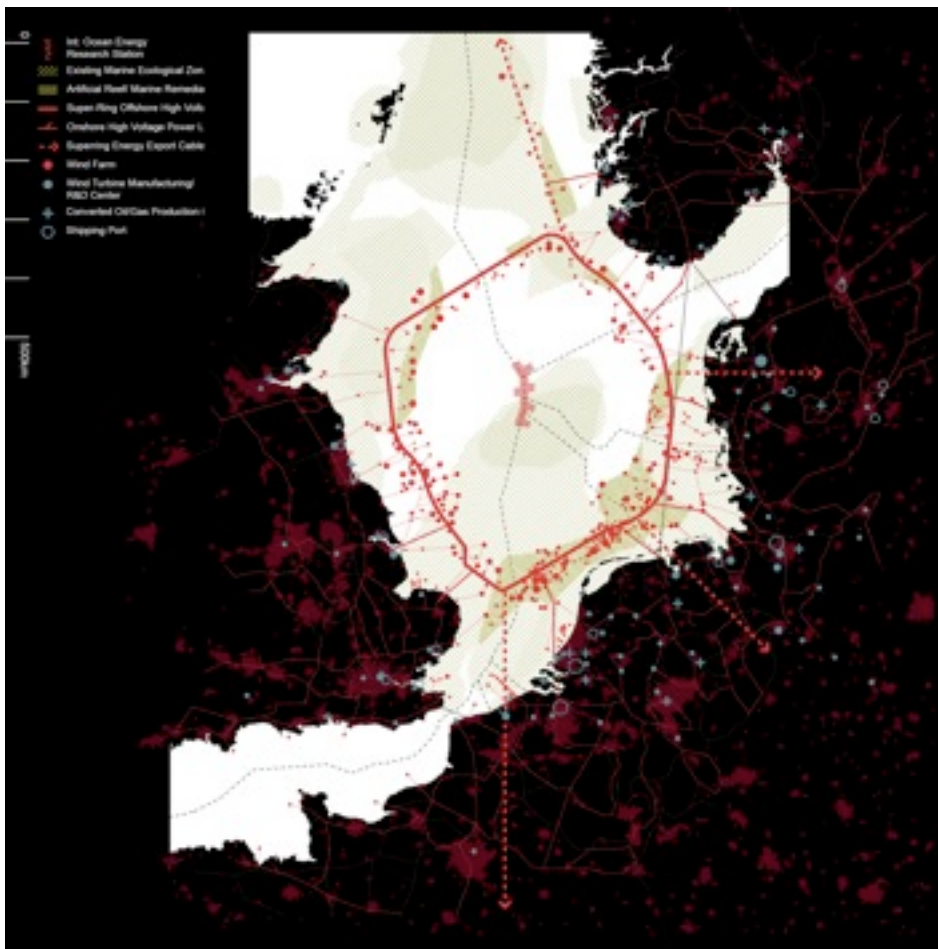

Europa moet werk maken van de Noordzeering

Dat de Europese landen véél te lang talmen om de omschakeling te maken naar schone energiebronnen is bekend. Dat getreuzel zou ons wel eens zuur kunnen opbreken, niet alleen als de gevolgen van de klimaatverandering zich doorzetten, maar ook als de olievoorraden verder opdrogen. Vandaag wordt er weliswaar gewerkt aan verschillende windmolenparken op zee, maar het gaat te traag, de doelstellingen zijn te weinig ambitieus én van een constructieve samenwerking tussen de verschillende projecten is er geen sprake. Begin februari keurde het Europees parlement een resolutie goed om de geplande windmolenparken op de Noordzee aan elkaar te koppelen, wat niet enkel het transport van energie vergemakkelijkt, maar er ook voor zorgt dat de stroomtoevoer voortdurend verzekerd is. Maar er bestaat een wereld van verschil tussen het bepleiten van samenwerking en die samenwerking echt organiseren. De verschillende Europese landen voeren tot op heden een versnipperd beleid dat enkel gericht is op de eigen nationale belangen en elke Europese dimensie mist. Nochtans heeft Europa nu de kans om een visionair Europees beleid op te starten, als de Unie zich schaaft achter het Masterplan Zeekracht van het Office for Metropolitan Architecture (OMA), het wereldvermaarde architectenbureau van Rem Koolhaas. Het Masterplan Zeekracht voorziet in een ring van windmolenparken in de Noordzee die evenveel energie kan opwekken als de olievelden in de Golfstaten en Europa tegen 2050 grotendeels energieonafhankelijk kan maken. Of zoals de Britse premier Gordon Brown het in juni vorig jaar al zei: “De Noordzee kan voor windenergie hetzelfde zijn als wat de Arabische Golf voor de olieindustrie betekent.”

Het Masterplan werd uitgewerkt in opdracht van de Nederlandse Stichting Natuur en Milieu en de coöperatieve Zeekracht. Het is meer dan verbazingwekkend dat de opdracht voor een plan van een dergelijke omvang, ontwikkeld door een bureau met een internationale renommée, moet komen van een natuurvereniging. Dat wijst op een bijna totale

lethargie bij de Europese beleidsvoerders. Als het Europa menens is met duurzame energie, zou het plan van OMA meteen ernstig moeten bestudeerd worden zodat het als leidraad kan dienen voor de ontwikkeling van toekomstige windmolenparken op de Noordzee. Want dat is precies wat het plan is: een flexibele leidraad en geen rigide structuur. Het ingenieuze van het plan is dat het niet uitgaat van typische technocratische planningsmethoden die vertrekken van wat niet mag en kan - van restricties - maar van de potenties van de Noordzee. Alles is gebaseerd op samenwerking en koppeling van mogelijkheden. De basis van het plan is een super-energieering die de zeven Noordzeelanden verbindt (Groot-Brittannië, Nederland, Denemarken, België, Frankrijk, Duitsland en Noorwegen) en het energietransport regelt. Langsheen die ring worden kleinere en grotere cirkelvormige windmolenparken geclusterd. Windenergie wordt overigens gekoppeld aan andere vormen van energiewinning en opslag, zoals stockage in lege gasvelden onder zee. Centraal in de ring moet een Europees kenniscentrum voor hernieuwbare energie komen. Tussen de windmolenparken voorzien de ontwerpers een maritiem natuureservaat met artificiële riffen, omdat zeevisserij in de nabijheid van de windturbines uitgesloten is. Eén en ander is zelfs gekoppeld aan recreatieve functies op zee.

Volgens de ontwerpers kunnen windmolens op de Noordzee op volle capaciteit 13.400 TWh opleveren. Vandaag levert de Noordzee 4 TWh op. De

energieproductie van de Perzische Golf bedraagt vandaag 11.300 TWh. De tewerkstelling die de bouw en het beheer van de Noordzeering zou opleveren is indrukwekkend: ruim 700.000 jobs.

Vandaag is het nog onduidelijk wat de kostprijs zal zijn van het afgewerkte project. Omdat de bouw van de ring en de windmolenparken zo'n veertig jaar zal duren, zal een en ander afhankelijk zijn van de prijzenevoluties in de sector van de hernieuwbare energie. Die worden voor een belangrijk deel bepaald door de beschikbaarheid van fossiele brandstoffen. As die voorraden uitgeput geraken, zal hernieuwbare energie interessanter en dus goedkoper worden. Allicht is de kostprijs vergelijkbaar met de investeringskost van de olieindustrie in de Golfstaten, met dat verschil dat er géén kosten meer verboden zijn aan het transport van energie als de Noordzeering voltooid is. Er zullen geen peperdure olietankers meer moeten rondvaren op zee, omdat de energie gewoon via de ring loopt. Hoewel het gaat om een project van tientallen miljarden - sommigen spreken van 200 miljard - zou die inspanning wel eens beter kunnen meevallen dan verwacht. Ze levert in elk geval een gigantische tewerkstelling op én schone, hernieuwbare energie.

Plannen als deze van OMA verdienen alle politieke steun. De mijne hebben ze alvast. Ik wil er ook voor pleiten dat ons land het OMA-plan ernstig bestudeert en samen met Nederland het voortouw neemt om het plan op een Europees niveau te tillen. Samen kunnen we werken aan een Europees engagement, dat er voor zorgt dat de neuzen van alle betrokken landen in dezelfde richting staan. Europa moet nu werk maken van een Europees agentschap dat de ontwikkeling van de Noordzeering coördineert, zoals het ook andere Europese projecten rond hernieuwbare energie kan coördineren. Dat agentschap kan bovendien aan de basis liggen van het kenniscentrum hernieuwbare energie dat in het plan van OMA voorzien wordt.

Het strategisch masterplan van OMA verdient nu al onze aandacht, niet enkel omdat het de start kan betekenen van de omslag van fossiele naar hernieuwbare energie in Europa, maar ook omdat het een symbool is van Europese samenwerking, van een Europese visie op de toekomst, van een Europa van de oplossingen.

Kathleen van Brempt

Vlaams minister van mobiliteit en lijsttrekker voor de Europese lijst van sp.a

bOb van Reeth

Architect en voormalig Vlaams Bouwmeester